

Ralph Midgley
24 Stanwell Rise
SCUNTHORPE
North Lincolnshire
DN17 1TF

YELOD DEGMÄLID
NÜM 6 YULUL 2006 (Pads 49 jü 56)

O Volapükaflens Valöpo!

Su pad 54 kanols reidön konoti votik fa hiel Jorge Luis Borges, sevabo: „Bukemöp di Babel," fa hiel Sérgio Meira petradutöl.

Mutob koefön, das no äkotenob dö geb vödas „bukemöp" e bukemöpan" pla vöds kösömikum : „bukem" e bukeman," ab flen Meira ekleilükom oki medü küpets sököl:

„Ven ätradutob vödemi ela Borges, äzogob, ibä vöds bofik jinons gudiks. Ämeditob dö vöds at, ed ätikob: if suemob gudiko disti vü ons, tän bukem = konlet bukas; bukemöp = top, spad (cem, lecem, bumot) kö topon bukem. Jenöfo suvo fikulos ad sludön in vödems difik, va tefos topi, u te konleti, ibä bofiks suvo pötons. Ab in vödem ela Borges, äjinos lü ob, das leigod ko Leval sinifon, das top binon tikamagot veütikum. Ätikob: El Borges vilom penön bosi dö Bukemöp (= Leval), kel ninädon Bukemi (= konlet bukas) lelölöfik, lü kel dutons buks mögik valik. Bukemöp (= Leval) labon i binodi spadik (mällienik), kel no sekidon tikaviko de jenöfot, das ninädon bukis (Bukemi). Kodü atos esludob ad gebön vödi: Bukemöp, e no vödi: Bukem.

Äzogob i dö vöd, keli mutoy gebön ad sinifön: men, kel lödon in Bukemöp. El Borges (kel äbinom id om bukeman) nendoto ävilom gebön magi bukemana, sevabo: mena, kel vobon me bukem as metafor pro men in valem. Du ämeditob dö atos, ätikob, das ba binosöv nitedik ad gebön vödi: bukemöpan, bi no binon kösömik, ad tikön otüpo dö bukeman (utan, kel vobon in bukemöp, me bukem) e dö lödan bukemöpa - kelos nomiko no dabinon (kin vilonöv-li lödön in bukemöp?) Ab sio dabinon in Leval at, fa el Borges pedatiköl, „bukemöpans" kels binons lödans bukemöpa, ab kels no zesüdiko vobons me buks. Äjinos obe, das Volapüko vöd: „bukemöpan" igo gudikumo malon stadi at, ka vöd: „bibliotecario" Spanyänapükik, ➔ pad 56

LÄB GRETIKÜN

In lekev zänodü soalöf fota hihärmit älödom. Äbinom bäldik dub lifadels mödik, kibäldotik äbinom nek äsevon; ed ilödom us dü lunüp, kilunüpiko i no esevoy. Dü nifüp e dü hitüp äblibom us, ed äjinos, äsva no äsevom lifamodi votik. Ninü lekev äbinon bed labü bledem grünik e musk; us i tab binü boad grobiko picöpöl ästanon, e diled bimastama jonidon ad stul. Zuo us i cafed älagon sus ston plenöfik, kel pägebon as filatop. Vataluflad e skals taimik äbinons in spadül. Reto nos ädabinon us.

Steböp ätopon su bel geilik, e härmit ämutom vegön ve veg lunik ä dilo no pikulöl, ven änexänom de bel ad ramenön nulüdoti pöfädik oka. Äbinos vo töbikum ad rivön lekevi de fälid; lödöps valik pöpa ätopons speariko dono in vilagüls anik. Ab mens se topäd et ilasumons, to veg töbiko begolovik, kösömi ad visitön härmiti, if pädrefons dub kuds e dot.

Seimna vom yunik äbegrämof vegi lü lekev. Skin ofa äbinon flifädik, e herem dofik äfremon bundanöfiko e vefiko logodi ofik.

„O fat!" äsagof, „län obik vesetikon dub ledesir lü läb. Binob yunik, e sevob, das läb gretik dabinon pro ob. Ab ai mofugon de ob, e lif vedon tu miserabik, tu pöfädik. Logob äsvo in fag läbi oba, e sevob, das, if kanoböv te rivön oni, val ovotikonöv sunädiko; lif pöfädik täno ovedonöv gretik, liegik ä jönik. E nu ledesir obik binon so gretik, das vesetükon nämis oba. O fat! kisi odunob-li ad dagetön läbi?"

Härmit ägespikom: „Utos, kelos binonöv läb pro ol, ol okanol te dagetön dub dunön negiti. Ab utos, kelos padageton me negit, no vedon läb. Sekü kod at, mutol klemön utosi, dö kelos sevol, das obinosöv läb ola."

Vom ägespikof: „No kanob klemön. Läb obik plu völadon pro ob, ka lif."

Ed ägüflekof spidiko oki, ed ägegolof vifiko lü plen pibelödöl.

(Reti konota at kanols reidön su pad lätik)

COGS LIREYÄNIK FA HIEL JOHN REDGWELL PESEDÖLS

OBIKAF UD OLIKAF-LI?

Farmans tel Lireyänik iremoms jipis tel. Balan farmanas äsagom votikane : „Kimodo osevobs, kin onas binon obikaf e kin binon olikaf?"

Votikan ägespikom: „Odekötob lögi bal jipa obik." Seko osevobs, das jip labü lögs te kils binon obikaf."

Ädunom atosi, ab dü neit jip labü lögs kil ädebeiton lögi bal jipa votik.

Gödo balan farmanas, logölo utosi, kelos ijenos, äsagom votikane: „Kimodo osevobs nu, jip kinik binon-li obikaf e kin binon-li olikaf?"

Votikan ägespikom dönu : „Odekötob lögi nog bali jipa. Jip labü lögs te tels obinon obikaf."

Ädunom atosi, ab dü neit jip labü lögs tel ädebeiton lögi bal jipa votik; sekü atos, jips bofik älabons nu lögis te telis.

Din at älaidulon jüs jips bofik iperons lögis alik.

Täno balan farmanas äsagom : „Kisi odunobs-li anu?"

Votikan ägespikom : „Ekö tikamagot gudik! Ob olabob jipi blägik, ed ol, labolös jipi vietik!"

• • • • • • • • • • • •

TÄV LÜ SOL

Ün yel 1969, Lamerikänans äsedons manis lü mun. I Lireyänans änunons, das ösedons manis lü sol. Ven ek äsagon ones, das atos öbinos nemögik, bi sol binon mödo tu hitik, ägespikons: „Atos no binos säkäd - ovegobs neito!"

CILS KÄPTENA GRANT (fa Jules Verne) (7)

Videtagredi kildegvelid sökölo, lüsedanef äbinon mö liöls töbo tums fagotü jol Latlanteanik, kü vütroparein jeikik donikon. Jeps gianik pubons, kels fugons pö spid lienetik.

2

„Süpafiud!"

„Fugobsöd!"

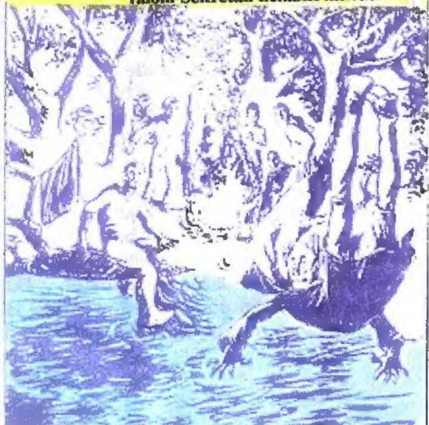
Vatamödots gianik sturafalons su oms.

Jevods galotons levifiko mo.

Jevods paluslugons fa flud. Kompenans plöpoms ad svimön love vat. Ab hiel Thalcore fabinom.
„Ekö bim! Ba rivobs oni!"

„Binon sav obas!"

Hiel Paganel no zogom. Spidom löpio ad küpedön. Votikans debreikons tuigis e filükoms onis in yuglan gianik.

Sägükoms klotis okas; täno löpao luvokäd jeikik palilon. Tü timül at falom Sekretan neläbik ini vat.

BUKEMÖP DI BABEL
Fa hiel Jorge Luís Borges

Dub lekan at dalol lelogedön cenis tonatas 23 . . . (Kopav Glumaladäla, dil 2, bagaf II, mem (IV)

Leval (keli votikans nemons Bukemöpi) binädon me mödot nefümik, ba nenfinik, lecemas mällienik, labü lutamafonäds gretik in zän, pazüöls dub stutöm lövikün. Dese mällien alseimik logädons teads bapik e löpik; nenfiniko. Dilam lecemas binon necenöl. Bukaboeds teldeg, mö bukaboeds lunik lul a flan, tegons flanis valik, pläamü tel; geil onsik, kel binon ut teada, töbo pluon uti bukemöpan zänedik. Bal flanas livik dugon lü klünacem nabik, kel labon miedi ko lecem votik, sümik ad balid e ad valiks. Detü e nedetü klünacem dabinons cemils tel. In bal mögos ad slipön stanölo; in votik, ad kotenükön koapaneodotis. Is binon i tridem skrubätik, kel xänon ä nexänon ini fag. In klünacem dabinon i lok, kel fiediko telon jinis. Mens kösömons ad kludön de lok at, das Bukemöp no binon nenfinik (if binonöv-la, kikodo-li telam luspetik at?); ob buükob ad drimön, das platots nidik magons ä promons nenfini . . . Lit kömon de fluks glöpik semik, kels labons nemi „lampad". Tel dabinons in mällien alik. Lit, kel stralon de ons, binon nesaidik, nestopöl.

Äs mens valik Bukemöpa, ätävob dü yunüp obik; äpilgrimob, buki äsukölo, ba lised bukalisedas; nü logs obik ya tio no kanons letuvön utosi, kelosi penob; primob ad deadön mö liöls nemödik de mällien, kö pämotob. Pos deadam obik, no odefons nams miserik, kels ojedons obi love stutöm; sepül obik obinon lut nenstaböfik; koap obik ofalon lunüpo ed opuridikon äd osoluon in vien pojenüköl dub fal, kel binon nenfinik. Stetob, das Bukemöp binon nefiniköl. Dialimans lesagons, das cems mällienik binons fom zesüdik ä nevitovik spada leverik u, nemuiko, klienäla obsik tefü spad. Blöfädons, das cems kil-u lullieniks binons nefomäloviks. (Müsterans sagons, das stäat sävealon ones cemi sirköfik e buk sirköfik gretik labü tanäd yümöfik, nenropik, kel bezügolon völis valik; ab temun onas binon nekonfidabik; vöds onas, telplänoviks. Buk sirköfik at binon God). Saidosös obe nu ad dönuön seti klatädik: Bukemöp binon glöp, kela zän kuratik binon mällien alik, e kela züot binon nelügolovik.

Baiädü völ alik mälliena alik binons bukaboeds lul; bukaboed alik kipädon bukis otfomätik kildegtel; buk alik binädon me pads foltumdeg; pad alik, me kedets foldeg; kedet alik, me tonats blägik jöldeg. Dabinons tonats i su tanäd bukas; tonats at no plänons u büosagons utosi, kelosi sagons pads. Sevob, das neyümöf at, pasetatimo, äjinon klänöfiko. Bü bespik tuvedota (kela letüv, to seks lelügik ona, binon ba cifajenot jenava), vilob mebön xiomis anik.

Balid: Bukemöp dabinon *ab aeterno*. Tefü verat at, kela sek nemedik binon laidüp fütürik vola, tikäl nonik kanon dotön. Men, bukemöpan döfik, kanon binön vob fäda, u demiurgas badälik; leval, labü konlet lejönik oka bukaboedas, toumas rätöfik, tridemas nenfenik pro tävan e jiedöpas pro bukemöpan seadöl, kanon binön te levob goda. Ad sienön fagoti, kel dabinon vü godälikos e menätikos, saidos ad leigodön malis dremöl grobik at, kelis nam fibik oba penülon su pads vietik pö bukaprim, ko tonats noganik nina: kleiliks, jöniks, blägiküns, nezüpädoviko gemagöfiks.

Telid: num malas lotografik binon teldeglul. (1) Fümükam jenöfota at ädälon, bü yels kiltum, ad mobön teorodi valemik Bukemöpa e ad tuvedön kotenükölo säkädi, keli niludam nonik iletuvon: natäli nenfomik ä kaotik bukas. Bal, keli fat obik älogom in mällien ziläka deglul-züldegfol, äbinädon me tonats M C V badäliko pidönuöls de kedet balid jü lätik. Votik (suvo pakonsultöl in ziläk at) binon labüren balugik tonatas, ab su pad bülätik sagon: „o tim piramids ola". Ya sevoy: pro kedet bal reidovik u set suemovik, dabinons liöls binü nebaiton nesiämik, vödamigs nensinifik e kaot. (Seivob topädi groböfik, kelas bukemöpans iklemons kösömoti lukredik ä vaniki sinifisuka in buks, kelosi leigodons ko sinifisuk in drims u in namaliens kaotik. Lekoefons, das datuvans penama äsümädons malis natöfik teldeglul, ab jelodons lecedi, das jenöfot at binon vilädik, e das buks sinifons nosi in its. Lesag at, äsä ologobs, no binon lölöfiko dobik.)

(Fa hiel S. Meira petradutöl)

KONSÄLANS NO AI GUDIKS!

Neai pölob - binons konsälans obik, kels labons privilegi at!

Pos yel bal ästanof dönu lä kev härmita.

„O fat!" äsagof, ägidetol. Läb obik äkanon te padagetön me dun negita. E nu negit et ejenon, ed utosi, kelos öbinonöv läb obik, nu dalabob. Ab i binos bisarik, das ägidetol dö atos, das nu no plu binos läb."

Bäldikan änuton seiliko ä glumiko, ab no äspikom.

„O fat!" vom äfövof, „läb veratik üfo no dabinon-li pro ob?"

I nu man bäldik no ägespikom me vöd bal. Älemufom te kapi gedik oka, ed älogom ini fag, äsva äsukom us gespiki ad säk voma. Täno älemufom kapi, e vom äsuemof omi.

„Tän kluo no völados ad laililön," äsagof, e ton vöga yunöfik ofik äbinon, äsva ikräkon. Süpo äsümedof vom fenikün. Ävilof mogolön, ab härmit ämalom ofe ad blibön.

„Bos dabinon, kel plu völadon ka läb," äsagom nevifiko, „edefugob de vol e de mens ad dagetön osi: utosi, kel neföro nosikon : püd."

„Püd," ädönuof nog balna vom ti nentikiko, ed äläükof lü atos: „Sagolös, o fat! lio dagetoy-li püdi somik?"

„Balan muton duinön sakrifoti gretik," bäldikan ägespikom, „votan muton komipön me komip fikulik, e kilidan muton polön fledi vetik. Obs valik, vö! mutobs lobedön e sufodön ma vögot in ninäl obas."

Ven yel nog bal ipasetikon, ästanof dönu fo lekev härmita.

„O fat!" äsagof, „dönu ägidetol. Eduinob sakrifoti, ed edalilob vögoti in ninäl oba. Läbi no plu sukob, etuvob püdi!"

bi muton sinifön: „lödani," ab otüpo nog sümön ad „voban" (bukeman). Kodü atos esludob ad gebön i vödi at."

Glidis Ladöfiküm sebom Ralph